

899.962.1(09)

18-758

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია

მოთა რუსთაველის სახელობის

ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი

ზელნაწერის უფლებით

ქეთევან თენგიზის ასული ტრაპაიძე

ბიბლიური მოტივები და სახეები არჩილ
მაშის შემოქმედებაში

10.01.01. ქართული ლიტერატურა

ავტორებერატი

ფილოლოგის მეცნიერებათა კანდიდატის

სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად

თბილისი

1999

ნაშრომი შესრულებულია საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის
შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის
მცენი ქართული ლიტერატურის განყოფილებაში.

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:

1. ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი რ. ბარამიძე

ექსპერტი - ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი,

პროფესორი ლ. ხაჩიძე

ოფიციალური ოპონენტები:

1. ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი,
ნ. სულავა
2. ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი მ. ქავთარია

წამყვანი ორგანიზაცია - ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

დისერტაციის დაცვა შედგება 1999 წლის „24 „მარტი“ 12th
საათზე შოთა რუსთაველის სახელობის ლიტერატურის ინსტიტუტის
სადისერტაციო საბჭოს /p 01.01.01 c №3/ სხდომაზე.

მისამართი: თბილისი 380008, კოსტავას ქ. №5.

დისერტაციის გაცნობა შეიძლება შოთა რუსთაველის სახელობის
ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის ბიბლიოთეკაში.

ავტორუფერატი დაიგზავნა 1999 წლის „23 „მარტი“ 23rd

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი,
ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი, ა. არაბული

ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

თემის არტუალობა. ბიბლია უნივერსალური ქმნილებაა.
იგი საუკუნეების გამავლობაში ახდენდა და კვლავაც მოახდენს
გავლენას კაცობრიობის აზროვნებაზე. ბიბლიური კულტურა
სულიერი მოვლენაა. მისი გახსნა მუდამ მომავალთანაა
დაკავშირებული. შეუძლებელია რომელიმე ქვეყნის ქრისტიანული
კულტურის შესწავლა ბიბლიის გათვალისწინების გარეშე.
ბიბლიური მოტივები, სიუჟეტები უდევს საფუძვლად შეა
საუკუნეებისა თუ აღორძინების ხანის კლასიკურ ძეგლებს,
განეკუთვნება იგი მწერლობის, მუსიკისა თუ ფერწერის სფეროს.

შეა საუკუნეების ლიტერატურულ-შეატერულ
მემკვიდრეობაში ბიბლიამ უდიდესი როლი შეასრულა და დიდი
წვლილი შეიტანა ცალკეულ ავტორთა მსატვრული აზროვნების
განვითარებაში, ამდენად, ნებისმიერი ავტორის შემოქმედების
მიმართება ბიბლიასთან აქტუალურია.

არჩილ მეფის შემოქმედებაში ბიბლიური მოტივები ერთ-ერთ
მნიშვნელოვან ადგილს იჭერს, ამიტომ მიგვაჩნია, რომ მის კვლევას
შეუძლია გაარკვიოს ავტორის მსოფლმსედველობა და წარმოაჩინოს
მსატვრული აზროვნების ძირითადი მიმართულებები.

არჩილის პოეტური მემკვიდრეობა თემატურად
მრავალფეროვანია. მისი კვლევა კარგა ხანია სხვადასხვა კუთხით
მიმდინარეობს. განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს მისი
ნაწარმოებების ლიტერატურული წყაროების მოძიება, რასაც
პოეტის მსატვრული აზროვნების გამზოგადებამდე მიყვავართ.

კვლევის მიზანია შესწავლა იმისა, თუ რა ადგილი
უჭირავს ბიბლიურ სახებსა და მოტივებს არჩილის შემოქმედებაში,
როგორ იყენებს პოეტი ბიბლიურ სიუჟეტებს, პოეტურ სახეებს
თავისი მსოფლმსედველობრივი მრწამისის გადმოსაცემად, როგორ
ვლინდება მის პოეზიაში რელიგიური გრძნობები, რა კავშირშია
მისი პოეტური ინტერესი ძველი და ახალი აღთქმის წიგნებთან.

არობდების შესრულების თანამედროვე მდგრადი არის
არჩილ მეფის შემოქმედებას სხვადასხვა დროს იკვლევდნენ შემდეგი
ავტორები: კ. კეკელიძე, ალ. ბარამიძე, რ. ბარამიძე, ს. ცაიშვილი,
ლ. მენაბდე, გ. მაღულარია, მ. გუგუშვილი, რ. თვარაძე,
ლ. ძორნიძე, და სხვები. მიუხედავად ამისა მათი გამოკვლევები არ